

Nar siden været forelagt for Udvalget, men kun i den Form at paalægge Staten at bestyre disse Legater uden nogen som helst Udgift for Legaterne selv. Nu kommer der fra den Side, som staar i nær Forbindelse med disse Legater og deres Uddeling, en helt anden Plan frem om muligvis at faa et mindre Beløb. Det kan jeg ikke nu udtale noget om, men jeg kan kun beklage, at det ikke er fremkommet tidligere, saa kunde maasse Sagen være afgjort. — Med Hensyn til Randers Skole vil jeg blot sige, at den Sum, som Randers Kommune havde anslaaet Bygningens Værdi til, nemlig 70,000 Kr. maa jeg anse for temmelig høj. Naar man saa deraf — og det gjorde navnlig det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds — har villet slutte, at Flertallet skulde være villigt til at gaa ind paa et mindre Beløb, saa er det ikke rigtigt. Jeg har anset det for min Pligt som Ordfører at fremhæve alt, hvad der efter min Mening talte mod denne Sag, og deriblandt ogsaa dette, at Beløbet var for stort; men deraf at slutte, at man fra Flertallets Side vil gaa ind paa et mindre Beløb, er ikke ganske berettiget. Om de mindre Spørgsmaal som Bidrag til Kvæsturen fra de tidligere serægne Fonds er den højtærede Minister og Udvalget vistnok omtrent enige, og er der nogle maa Uoverensstemmelse om Posteringerne, saa vil man vistnok let kunne komme ud over det, da den ærede Minister jo anerkender Rigtigheden af, hvad der er udtalt fra Udvalgets Side, og Berettigelsen af de Forbringere, der stilles. — Hvad det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Christensen) udtalte om Nordruplund og Mørup samt deres Udstykning til Husloddet er jo et ganske interessant Spørgsmaal, men jeg maa bede det ærede Medlem undskylde, at jeg ikke kan gaa nærmere ind paa denne Plan lige i Djeblikket. Jeg vil blot sige dette, at for saa vidt det ærede Medlem fremstillede dette som en i det hele taget finansielt heldig Plan for Statskassen, saa kunde det dog mulig være noget tvivlsomt. Hvis det var en finansiel heldig Spekulation at udstykke større Gaarde i Husloddet, at bygge Huse paa dem og sælge dem eller leje dem ud til Husmænd, saa vilde det vistnok ske lidt oftere ad privat Vej, end det sker, og jeg ved dog næsten ikke noget Tilfælde, hvor

det sker. Jeg skal derfor lade hele dette Spørgsmaal ligge. Naturligvis har det sin overordentlig store Betydning at gøre noget for disse mindre bemidlede Klasser, og jeg har selv den Tro, at bort Algerbruks Fremskridt for en meget væsentlig Del beror paa den gode Huslødsdyrkning og paa en energisk, dygtig og økonomisk heldig stillet Husmandsstand, men om den Vej, det ærede Medlem anførte, fører dertil, tør jeg for Djeblikket ikke udtale mig bestemt om. Angaaende Sigkapellet, som det ærede Medlem ogsaa berørte, skal jeg kun sige, at ved disse Sigkapeller, hvortil her er foreslaaet at ydtere et Bidrag, er Forholdet ordnet aldeles paa samme Maade som alle andre Steder, hvor Staten ejer Kirker. Om det nu lader sig gøre — som jeg tror, det ærede Medlem mente — at ikke Staten men Kommunen bygger Sigkapperne, det har jeg ingen Mening om, men det er slet ikke umuligt, at det kunde lade sig gøre paa den Maade, idet Forholdet saa er det, at Kirkeejer og Sigkapelejer ikke er den samme Person.

Det ærede Medlem for Københavns Amts 4de Valgkreds (Hørup) bebrejdede mig i Gaar, at jeg ikke havde hørt rigtig efter, hvad han sagde, og jeg tror, at han i Dag ikke har hørt rigtig efter, hvad jeg sagde. Det ærede Medlem sagde, at jeg skulde have udtalt min Uvidenhed om, at utvungne Skrifter her i Landet vare strafbare. Nej tværtimod, jeg sagde, at jeg vidste meget godt, at de vare strafbare. Men jeg ved ogsaa, at der er en hel Litteratur — ligesom der ogsaa er saadanne forskellige private Virksomheder i mange andre Retninger — som væger sig lige op ad Grænsen af det strafbare, og det er ofte de værste. Ligesom de Kæltringer, der komme i Tugthuset, næsten ikke ere de værste, medens det er dem, der stadig gaa paa Grænsen af det kriminelle, der ødelægge Samfundet, saaledes er det ogsaa den Litteratur, der ligesom kryber op ad Grænsen af det strafbare, der er den værste, som er den, der gør Ulykkerne. Den Litteratur, der bliver dømt og konfiskeret, ja den er jo konfiskeret, saa den gør ikke mere Skade. Hvad jeg har sagt, er, at ved at gaa den Vej, som den højtærede Minister antydede, vilde vi kunne fritage Universitetet for at modtage en Afgift af den Litteratur, som nærmer sig Strægen, og at man fra